

Francija lahko zdrži najdaljšo vojno

Ogromne zaloge zlata in neizčrpne zaloge sredstev omogočajo Franciji in Angliji neomejen odpornost

Pariz, 9. oktobra AA. Havas: Francija ima dovolj zlata za financiranje dolge vojne. Ta finančna solidnost pojasnjuje ono odločnost, s katero je vsa država sprejela preizkušnjo, ki ji je vsiljena. Francoska banka ima blizu 2.500 ton zlata, fondi za stabilizacijo tečajev pa 400 do 500 ton. Francoske imovine v inozemstvu znaša na vrlini znatnih kapitalov v državo od meseca novembra minulega leta okoli 60 do 100 tisoč milijard frankov, kar znaša blizu 2.100 ton zlata. Poleg tega bi Francija, ako bi se pokazala za to potreba, bila v stanju dobiti v inozemstvu javne ali privatne kredite. V tem pogledu dopolnjuje francosko angleško zvezo vojnina in diplomatska zveza. Pri tem se lahko omeni izkušnja iz minule vojne. Od leta 1914 do 1919 je čist trgovinski deficit francoskih bilanc znašal 65 milijard, kar znaša povprečno 13 milijard letno. Na drugi strani so znašala zavarovanja 8 milijard, portfelj francoskih vrednosti v inozemstvu 13 milijard, izdatki zaveznika vojske na francoskem ozemlju pa 16 milijard frankov. Pasiva je torej znašala 65 milijard, izredna

aktivna pa 37 milijard, tako da je negativni saldo znašal približno 28 milijard frankov te je 5 do 6 milijard letno. Francija bo torej s svojim bogastvom tudi dolgo vojno lahko plačala. Vendar francoska vlada se dašeč ne smatra, da bi vojna obstajala v tem, da se troški kapital. Francoska vlada ne bo opustila ničesar, kar bi pri pomoglo za ohranitev normalne zunanjosti trgovine. Položaj je v tem smislu ugoden iz dveh razlogov: v prvi vrsti je trgovinska bilanca v času, ko je nastal spopad bila uravnovezena, poleg tega pa so zavezniki na morju veliko močnejši, ako ne celo popolnogospodarji. Istotako je vlada sklenila podprt energično izvoz. Dasi Francija nima nemškega v poljskega tržišča, si je vendar ohranila več najboljše kupce v Evropi in Ameriki. Gotovo je, da bo zvisanje uvoza povzročilo tudi zvisanje izvoza. Z zmajanjem potrošnje in zvisanjem uvoza kolonialnega blaga bo Francija izvršila velike nakupe na drugi strani Atlantika. Francija in Anglia bosta zvisali svojo trgovino z neutralnimi državami, kar jim omogočajo tako plačilna kakor prometna sredstva.

Pogajanja s Finsko

Danes odpotuje v Moskvo poseben delegat finske vlade

Stockholm, 9. okt. s. Finski poslanik v Stockholm, bivši predsednik finske vlade dr. Pasikivi odpotuje še danes kot zastopnik finske vlade na pogajanja v Moskvo. Dr. Pasikivi velja kot posebno dober poznavalec Rusije in ruskih razmer. Iz dejstva, da v Moskvo ne gre finški zunanji minister, sklepajo, da namerava Finska v pogajanjih zavzeti odločnejše stališče in pristati na manj koncesij nego Estonška, Letonska in Litva.

Moskva, 8. okt. s. »Associated Press« poroča, da prispe finski delegat na pogajanja z rusko vlado najbrž že danes v Moskvo.

Gospodarski dogovor med Nemčijo in Rusijo

Izmenjava blaga se bo povečala samo v okviru nemške plačilne zmožnosti

Moskva, 9. okt. s. Agencija Tas poroča, da je bil z nemško trgovinsko delegacijo že dosežen sporazum, da se takoj prične počevanja blaga med Rusijo in Nemčijo.

Moskva, 9. oktora mp. Včeraj je prispevala v Moskvo nemška gospodarska delegacija pod vodstvom izrednega poslanika Ritterja. Njena naloga je, doseči z Rusijo novo trgovinsko pogodbo, na podlagi katere se bo trgovinski promet med obema državama dvignil na štirkratni obseg najvišje trgovinske bilance med Rusijo in Nemčijo v zadnjih letih. Kakor zatrjujejo, se bo Ritter v nekaj dneh spet vrnil v Nemčijo, a vodstvo delegacije bo prevzel dr. Schnurre. Delegaciji je dodeljenih več nemških strokovnjakov in zastopnikov nemške ke-

micev in ladjevodske industrije ter industrije za predelavo petroleja. Nemci med drugim zahtevajo, da jim ruska vlada prepusti tudi dosedanje poljsko poslanstvo v Moskvi, ki je razpolagalo z zelo velikim po

sposobljostjo.

London, 9. oktora s. Po poročilih iz Washingtona javlja ameriški trgovinski atašé iz Berlina, da Nemčija želi povečati pred vsem uvoz petroleja iz Rusije, ker ji ga zaradi povečanih potreb zelo primanjkuje. Vprašanje pa je, če bo Rusija mogla kriti vso nemško potrebo. Z dosedanjimi ruski mi pošiljkami, ki so šle po morju, Nemčija ni bila zadovoljna. Nemčija pa tudi nima dovolj deviz, da bi mogla plačati večje do bave, dočim zahteva Rusija takojšnje plačilo.

Na zapadu nič novega

Pariz, 9. oktora s. Snočni francoski komunikati javlja:

Vzhodno od Mozele je bil odbit nemški napad. Južno in južnovzhodno od Saarlouis-a artillerijski dvoboj.

London, 9. oktora s. Tri angleška izvidniška letala so v višini samo 30 metrov preletela utrdbe Siegfriedove linije v dolžini 35 km. Napravila so fotografiske posnetke in zbrala važne podatke.

London, 9. oktora s. Letalsko ministarstvo javlja, da je bilo angleško izvidniško letalo, med poletom nad Severnim morjem včeraj napaden od nemškega hidroplana, ki se mu je kmalu pridružil še drugi. Svojemu letalu sta nato prišli na pomoč še dve angleški letali. V zračni bitki je bilo eno nemško letalo sestreljeno, drugo je pobegnilo. Angleški letala so signalizirala v bližini nahajajoče se ladjo, da je rešila posadko sestreljenega nemškega letala. Angleška letala so se vsa neposkodovana vrnila v svoja oporišča.

London, 9. oktora mp. Informacijsko ministarstvo je v pretekli noči objavilo, da sta se na Severnem morju sponadli angleško izvidniško letalo in neko nemško lovsko letalo. Borba je trajala pol ure. Angleško letalo je nazadnje uspelo premagati nasprotnika in ga sestreljilo. Angleški pilot je še opazil, kako se je posadki nemškega letala pripela ruševini svojega sestreljenega letala. Zato je opozoril neko bližnjo nevtralno ladjo na dogodek. Nemški letalci so bili rešeni.

Australsko letalstvo za Anglijo

London, 9. okt. s. Australski ministrski predsednik Menzies je danes sporočil, da bo 6 letalskih eskadril, ki jih bo Avstralija v kratkem poslala Angliji na pomoč, prepremljenih tudi z vso posadko in rezervami, skupno 3200 mož.

Pohištvo Kentskega vojvode zgorelo

London, 9. okt. mp. Včeraj je nastal v nekem velikem skladališču pohištva ogromen požar. Skoraj vsi londonski gasilci so bili alarmirani. Po nekaj urah napornega dela jim je uspelo požar omejiti. V skladališču je bilo shranjeno pohištvo družin, ki so se že evakuirale iz Londona. Med drugim je bilo v njem tudi pohištvo Kentskega vojvode.

Vojna na morju

Washington, 9. oktora, s. Ameriška admiralitetja javlja, da je flotilja ameriških rušilcev že dosegla parnik »Iroquois«, za katerega je nemški admirал Raeder navedal, da bo potopilen, ko se približa ameriški obali. Rušilci bodo parniki sedaj spremljali do newyorske luke. Parnik ima v krovu 500 ameriških državljanov.

London, 9. oktora s. Po poročilih iz Berlina, da Nemčija želi povečati pred vsem uvoz petroleja iz Rusije, ker ji ga zaradi povečanih potreb zelo primanjkuje. Vprašanje pa je, če bo Rusija mogla kriti vso nemško potrebo. Z dosedanjimi ruski mi pošiljkami, ki so šle po morju, Nemčija ni bila zadovoljna. Nemčija pa tudi nima dovolj deviz, da bi mogla plačati večje do bave, dočim zahteva Rusija takojšnje plačilo.

Naše gledališče

D R A M A

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 9. oktora: Kacijanar. Red B Torek, 10. oktora: zaprt. Šreda, 11. oktora: Številka 72. Red Sreda

O P E R A

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 9. oktora: zaprt. Torek, 10. oktora: zaprt. (generalka) Šreda, 11. oktora: Kjer Škrjanček žvgoli, opereta. Premiera. Premierski abonma

*

Avtor »Vesele vdove«, Friderikec, »Fransuette in »Dežela smehljaja«, F. Lehár, ki je dosegel zloto skoraj 30 oper, je skomporil tudi ljubko delcev »Kjer Škrjanček žvgoli«, ki je imao svojo premiero leta 1918 v Budimpešti. Gladko in mestoma zelo humoristično dejanje, lepe glasbe in izvrstna tehnika odrskega oblikovanja, so odlike tega dela, ki bo gotovo edelegno zanimala širšega občinstva. Premiera je določena za sredo 11. t. m. in bodo v glavnih deloma skoraj opernih partijah nastopili gde Igličeva, ga. Vidaličeva, gdčna Barbičeva, gg. Sancin, Janko, Zupan, Peček.

Tretji letodelni opera premiera bo značajna J. Massenetova opera »Zongler naše ljudje gospod, opera, ki je bila med dva desetletja lastnina dell' Massenet samemu naljubša. Sovozvezstva mikavost to preproste samostanske zgodbe, je v prepojenosti nadzemskoga s slovenčnostjo. Partije so samo moške in bude v njih zasedeni najboljši člani naše opere.

9. oktober 1934 in danes

Ob petletnici tragične smrti viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja

Ljubljana, 9. oktobra

Samo pet let je minilo od tistega črnega zgodovinskoga dne naše mlade države, vendar se nam zdi, da smo preživeli od tedaj do desetletja. Živimo pač v dobi, ki je treba v pravem pomenu besede imenovati zgodovinsko, v dobi, ki vsebuje v nekaj letih več zgodovinskih dogodkov kakor so jih prejšnje čase desetletja. Skoraj vsak dan se zgodi kak, o čemer bodo pisali zgodovinarji. V tem pospešenem, burnem istrževu življenja narodov, držav in posameznikov, je se največ miru v razvoju naše države, čeprav tudi pri nas ne moremo preslati mogocnih svetovnih vitharjev; preživeli smo že mnogo resnejše čase in morda tega nismo niti zavedali. Najbolj kritičen čas je našo državo je pa nedovomno nastopil pred petimi leti. Tedaj nismo izgubili samo kralja, temveč tudi prvega vladara, ki je bil eden glavnih ustavniteljev naše države in ki je skušal mlado Jugoslavijo čim bolj konsolidirati na znotraj in v mednarodnem svetu izvajevati položaj pomembnega činitelja trajnega pomena. Kakor da je slutti bližajoče se nemire dni.

Tedaj so bili še relativno mirni časi. Svet je bil tako blizu velikih dogodkov, a kakor da jih ni stutil. Ljudje pa, ki so misili, da bodo s svojimi strelci sprašili plaz, ki bi nai pokopal vse, kar jim je bilo na poti, so zadelo samo ustvaritelja države, njegove države pa niso mogli smrtno raniti. Mlada država je prebolela svojo prvo nahuško krizo in prav to dokazuje, da je zdrav organizem Balkan je ostal miren in njegovim izrazom, da je izgubil prizor v tem prejšnjem času, ko balkanski narodi niso bili v državi. Dovolj je, da se spominjamo samo na to 9. oktobra, mnogo pre malo pa bi bilo omamljati se le z godbo patetičnih fraz.

Škofjeloško učiteljstvo je zborovalo

Prvi letoski in obenem občni zbor učiteljskega društva za škofjeloški okraj

Škofja Loka, 8. oktobra

Ob izredno lepi udeležbi je potekal včeraj ves dopoldne v prostorih deške ljudske šole v Škofji Loki pri letoski in obenem občni zbor učiteljskega društva za škofjeloški okraj. Uvodne besede je sprengovoril g. Vojaž Debeljak iz Škofje Loke, ki se je predvsem v pletenih besedah spomnjal petletnico smrti viteškega kralja, tople besede je posvetil spomini učitelja v Železnikih in tajniku društva g. Željka Križanča, ki je našel svoj mir na ljubljanskem pokopališču izrekel je lobrodoščico v sreču novodobnemu učiteljstvu, in se slednji poslovil od zavednih stanovskih tovarišic in sodeloval g. Juvanteve, Lukovškove in Stolfove, ki so premeščene. V smislu poslovnika je predsednik navajal, da mu je bila predložena za volitve le ena lista.

Sledilo je zelo aktualno predavanje sektskega knjižničarja JUU g. Jela Janeža, ki je razpravil o borbi slovenskega učiteljstva za narodno delo. Predavanje je potekalo v pretekli triletni postovni dobi siroko zasnovano in uspešno. Vsako leto je bilo po štiri ali pet zborovanj zanimalivimi predavanji, društvo samo je bilo zadržema v službi materialnih, pravnih in moralnih pravic svojega članstva. Izvršenih je bilo nešteto posredovanje članstvu se je z zaupanjem oklepalo svoje stanovske predstavnice, ki želi učiteljstvu le dobro, seveda pa nima izvrsilne moči. Državna oblast uvideva da more le udruženje na docela avtonomni, nemoteni osnovi služiti svojim smotrom, na korist naroda in države.

Pri volitvah je bil izvoljen sedemčlanski društveni funkcionarji: predsednik za se in tajništvo, šolski upravitelj Korendan, za občajno in gdč. Juvanteve za nadzorni odbor. Delovanje škofjeloškega društva je bilo v pretekli triletni postovni dobi siroko zasnovano in uspešno. Vsako leto je bilo po štiri ali pet zborovanj zanimalivimi predavanji, društvo samo je bilo zadržema v službi materialnih, pravnih in moralnih pravic svojega članstva. Izvršenih je bilo nešteto posredovanje članstvu se je z zaupanjem oklepalo svoje stanovske predstavnice, ki želi učiteljstvu le dobro, seveda pa nima izvrsilne moči. Državna oblast uvideva da more le udruženje na docela avtonomni, nemoteni osnovi služiti svojim smotrom, na korist naroda in države.

Pri volitvah je bil izvoljen sedemčlanski društveni odbor s tremi namestniki, nadzorni odbor z namestniki in časno razdoblje. Predsednik je prevzel g. Debeljak, podpredsedstvo g. Župančič, tajništvo g. Elica Pipanova in blagajno tov. Korendan. Državno, ki steje 65 članov, bo imelo prihodnje zborovanje 2. decembra.

Roparski napad si je izmisil

Neresnična vest, da bi bil kdo napadel in oropal delavca Jožeta Rotarja pod Sv. Joštom

Kranj, 7. oktobra

V petek so časopisi prinesli vet, da se v ljubljansko bolnico pripeljal 25letni delavec Jožeta Rotarja iz Zg. Besnice, katerega je neznan ropar ustrežil in mu pobral denar. Po Kranju in okolici se je tako hitro raznesla vest, da je na delu zopet zloglasni razbojniški Hace, ki je pričel že kar na cesti z revolvarjem izsiljati denar. V resnicu je pa zadeva čisto drugačna. Časopisi so tedaj dobili podatke v ljubljanskem bolnični, kjer so imeli za beleženo Rotarjevo izjavlo, da ga je ustrežil nekdeni ropar.

Kranjska žandarmerija pa je še istega dne, ko je Rotarjev brat prijavil roparski napad in so o tem zaslišali tudi napačna samega, ugotovila, da si je Rotar vse skupaj izmisli.

Rotar je namreč izpovedal, da ga je v srednji zvečer ob pol osmih pod Sv. Joštom napadel neznan moški, ki je s samokresom v roki zahteval naj mu izroti denar. Ker se je ta branil, ga je napadalec ustrežil v glavo, mu pobral denar v zmeski 150 din., nato pa ranjenega vrgel v jarek ob Savi. Pol ure nato se je prebudil in nezvesti v odsel, mislec, da gre v Besnico, proti Kranju in dalje proti Prašam.

Ljubljana, 9. oktobra

Včeraj so se končale X. Balkanske igre v Ateneh. Ob zadnjem dnevu jubilejne prireditve, v soboto in včeraj je bil stadion spopolnom razprodan. Prvo in drugo mesto je bilo oddano že v soboto. Grki je postal že desetični balkanski prvak. Jugoslavija pa je ponovno zasedela drugo mesto, rezultati so bili prav dobri. V soboto je Mauroapostolos postavil v teku na 3000 m nov balkanski rekord 13:34.6. Najboljši pa je bil znameniti Sytas, ki je v metu disku dosegel oddih 50.11 m, kar je seveda tudi nov balkanski rekord. Jugoslavija v soboto ni zasedla nobenega prvega mesta. Včeraj je bil

Ali hočete živeti 100 let?

Pošlušajte nasvete ruskega učenjaka Bogo mola in ravnajte se po njih, pa boste dočakali visočko starost

Ce hočete živeti sto let, se ravnajte po navodilih in izkušnjah ruskega učenjaka prof. Aleksandra Bogomolca, ravnatelja Zavoda za eksperimentalno biologijo in patologijo v Kijevu. Prof. Bogomolec je delal 35 let in zbral mnogo dragocenih izkušenj. Mnogi učenjaki so že pred njim izrazili naziranje, da je stanje prav za prav samo bolzen, odnosno da so to posledice bolezni in zastrupljenja, ki jih povzročajo nekatere snovi v človeškem organizmu.

Ce proučujemo starost velikih sesačev, pridemo do spoznanja, da je doba v kateri žive kot odreže živali 5-krat do 6-krat dajša od dobe, ki jo potrebujejo od svojega rojstva do dorastlosti. Prof. Bogomolec pravi, da lahko smatramo, ce posmislimo, da doraste človek kot najpopolnejši sesalec s 25 leti.

da znaš normalna človeška starost 120 do 150 let.

Prof. Bogomolec misli, da niti 150 let še ne more biti skrajna meja, do katere lahko človek podaljša svoje življenje. Svoje trditve podpira z zapiski o dolgi življosti ljudi iz stare in nowe dobe. Med drugim omenja angleškega kmeta Thomasa Parra, ki je živel 152 let in preživel 9 kraljev. Ko mu je bilo 120 let se je znova ozemelj in živel z zeno kot cilj in kreplak mož 12 let v srečnem zakonu. Umrl je, ko so ga povabili na kraljevski dvor, kjer so bili radovedni kakšen je ta moderni Metuzalet. Umrl je samo zato, ker se je na dvoru preobdel raznih dobrat, ki jih ni bil valjen. Njegovo truplo je raztelesil sam slavni zdravnik Harvey in na njegovem drobovju ni našel nobenih znakov starosti.

V svojih beležkah ima prof. Bogomolec tudi mnogo zanimivih dokazov iz zakav-

kaškega ozemlja Abhazije. To je delila najstarejših ljudi. Leta 1935 je umrl v Abhaziji Harapa Knut, star 155 let. Veljal je za najstarejšega človeka na svetu. Njemu sledi po starosti Adlejja Mazhava, ki mu je bilo 150 let, ko je umrl, pa je imel še vedno izborni spomin. Ko je poslala ukrajinska akad. znanosti v Abhazijo ekspedicijo, so našli v 10 dneh 12 ljudi v starosti od 107 do 125 let. Vsi so bili še čini in krepki. Nekateri so se lahko splezali na drevo, da so natrgali svojim gostom grožja s trte, rastoče po drevu.

Zakaj ne doseže večina ljudi niti starosti 100 let? Prof. Bogomolec pravi, da so krive socialne prilike, in sicer prehrana, stanovanje v hladnih, vlažnih in tesnih stanovanjih, kamor ne segajo solnčni žarki, različne ekscentričnosti, preporno delo ali tudi nezaposlenost in leboda. Vse to jemlje človeku življenjske sile in povzroča v telesu škodljive izpremembe, ki spravijo človeka prerazen v grob.

Staranje telesa je zelo zamotan proces, pri katerem se počasi dan za dan izpreminja sestav krvni, tkiva in kosti. Znano je, da se lahko staranje ustavi in telo pomladi.

s prenosom žlez ali transfuzijo krvni. Toda to so samo bogatim ljudem dostopna sredstva. Ali si more siromašni človek privočiti kaj takega? Lahko. Ne sme samo misliti na pomladitev, ne sme si prizadavati, da bi obrnil tok reke nazaj, temveč naj ga skuša samo zadržati. Gre za to, da se zadrži proces staranja. Toda kako naj dosežemo ta cilj? Kdor hoče proces staranja zadržati, mora temu primereno urediti svoje življenje. Glavna zahteva je, da se fizično in duševno delo pravilno vrsti in

da je enakomerno porazdeljeno. Delati mora ves organizem, vsi organi in človek mora vedno ob pravem času počivati. Če je ta ali oni organ preveč obtezen z delom, če človek preveč je ali preporno dela nastanejo v telesu strupene snovi in te povzročijo prerano staranje. Počivati moramo vedno prej predno se utrudimo.

Utrjenost je na smenu lečiti s počitkom, temveč jo moramo z njim preprečiti. Važno je tudi paziti vedno na to, da pravilno dihamo. Pri tem nam pomagata tudi telovadba in masaža, s katerima naj se našan začne in konča. Spati bi moral vsak človek vsaj 7 do 8 ur dnevno. Zelo škodljivo je preprenapeti živce. Tobak in alkoholne pišeče ne škodujejo, če jih ne uživamo preveč. V preveliki količini pa alkohol in tobak zelo škoduje življenemu silu.

Ljudje, ki delajo z možgani, bi ne smeli zanemarjati svojih mišic in oboka krvni. Ročni delavci bi se po moralu zanimiti tudi za duševno zaposelitev za znanost in umetnost. Tako harmonično menjavanje duševnega dela s telesnim je ključ k normalnemu dolegemu življiju. Na svetu je pa seveda mnogo ljudi, ki je njihov organizem škodljivi in dostopejši bolezni starosti. Tem išče zavod prof. Bogomolca še več let sredstvo nekakšen serum, ki bi utrdil njihovo telo proti staranju. Odkrit je bil že serum, ki v majhnih dozah podpira življivo tkiva in ki se dobro obnese tudi v boju proti raku in spalni bolezni. Toda pravi življenjski eliksir to še ni. Prof. Bogomolec je star zdaj 60 let. Cebo po svoji teoriji normalnega človeškega življija dočakal 150 let, bo imel se dosti prilike, da odkrije življenjski eliksir.

Prav zabavno se zato čita v »Das kleine Blatt« zaključna ugotovitev: »Z našo državno opero gre zopet strmo navzgor sred vojne. Kakšen nov dokaz moči nemškega duha in nemške umetnosti! Podpisal je to čistkovni in vzgledno rasni German Bruno Prohaska in — ostal živ...«

Iz Celja

— Uprizoritev Shawovega »Pygmaliona.« Nova sezona Mestnega gledališča v Celju bo otvorenja v sredo 11. t. m. ob 20. z gostovanjem mariborskega Narodnega gledališča, ki bo uprizorilo Shawovo komedio »Pygmalion« v režiji g. Vladimira Skrbinskega. Predstava je za abonanta neobonenti bodo dobili vstopnice od ponedeljka 9. t. m. dalje v Slovenski knjižarni.

— Soda zaradi smrtnonevarne poškodbe. Okrožno sodišče v Celju je v petek ob 21. letnega posestnikovega sina Ivana Videčnika iz Lukanje pri Oplotnici na 2 meseca zapora, ker je letos v marcu napadel Martina Jevšenčana in mu z udarcem s krepeljem preklast lobanjo. Jevšenec je bil v sreči okreval. Obenem z Videčnikom je bil otočen tudi 18-letni posestnikov sin Ivan Vranjec iz Lukanje, ki ga je pa sodišče oprostilo.

— Dve nesreči. Na Dolu pri Smarju je padel 35-letni Anton Podhraški z drevesa in si zlomil levo ključnico. Pri delu v rudniku v Pečovniku pri Celju je v četrtek okrog 18. jamski voziček zadel v 29-letnega rudarja Ivana Mehleta z Žvodnega pri Teharju ter ga hudo poškodoval po desnem kolku in desnem ramenu. Oba nesrečence so oddali v celjsko bolnišnico.

— Umrl je v četrtek v Mestnem zavetišču v Medlogu 74-letni mestni revec Matvej Turnšek.

— Sejni. V Celju bosta v sredo 11. in soboto 14. t. m. svinska sejma, na Teharju pa bo v četrtek 12. t. m. kramarski in žiinski sejem.

— Sokolska komemoracija ob petletnici mučeniške smrti Viteškega kralja Alekandra I. Zedinitelja. Bo danes ob 18.30 v telovadnici v mestni narodni šoli. Komemoracije naj se udeležijo vsi pripadniki sokolskih društav Cerkniške-maticne in Celje I.

— O obrambi pred napadi iz zraka po novi metodi je predaval kapetan I. Razreda g. Franjo Toš danes ob 19.30 v Gasilskem domu v Celju. Predavanje je namenjeno gasilcem.

— Celje v temi. V petek zvečer je bila zopet vaja za zatemnitve Celja. Ob 20. so streli z Miklavževske hribi, zvonični celjski cerkvi in znaki s sirenami v cinkarni in Westnovi tovarni naznanih pričetek vaje. Vaja je trajala 3 ure in je zelo lepo uspešna. Vse mesto je bilo v temi, okna prostorov, kjer je gorela luč, dalje pa so zastriši. Mestna in druga vozila so vozila z zastrupljenimi lučmi in z zmanjšano brzino. Med zatemnitvijo so izvedli gasilci in reševalci

pozdravili vse naši pevcev!

Marijan Rus

»Wiener Tagblatt« — Neue freie Presse poroča: »To je bil večer presenečenj! Da, naravnost senzacionalen večer. Saj smo že vedeli, da je novo angažiran bariton Stan. Janković bariton nenavadnega formatu. Toda kar je podal s Figarom, je potrdilo ne le prvi ugodni vtis, temveč je prekošilo vse upravičene nadje. Pokazal je čudovit organ, izobilovan v vseh legah, z zvonostjo, kakšna je dana malokateremu glasu in z igro, ki je v tej figurji povezana z glasom tek, kakor redkokatera na opernem odru. To je bil Figaro: junak jezikovosti, švadron ljubezni, ki osvaja vsa srca. Vsako kantilenko smo pričakovali z radostjo redkega užitka.

A s to odlično kracijo še ni konča presečenjega večera. Drugoga na drž operi novo angažiranega Jugoslovena, basista Marijana Rusa moramo tudi pristeti k prvemu dunajskih pevcev. Ta basist ima gla-

sovno mehko zaokroženost, izdatno prvojnost in vzdorovo svobodno luhkoto same lastnosti, ki so pri izrazitem basu redke.

Razen tega je bil njegov Basilio igralska ustvaritev prvega reda. Pretkana podložta te

ga apostola klevetanja je imela vse znake teatralne jasnosti, okvir pristnega komedijskoga sloga pa ni bil zaradi forsirane učinkovitosti nikoli zalomljen.

S tem dvehm pevci je bil pevski ansambel zredno srečno razširjen. Še nekoliko nemirev v igri, toda glasovno predvsem v kantileni bravurovem pevcev po formatu je biljiral Anton Dermota kot Almaviva. »Völkische«: Beobachter piše prav tako laskavo: Rus Basilio je sijajen s svojim neodoljivo, višjo komiko in Rus »dragocen pridobitev« Antonu Dermotu. »Ljubljivni mehko hrušči grof Almaviva je razveseljeval z bleškom dobro in dovršeno izklanjanem tenorja Jankovića in »krasen material pojas okusno v kultirano ter igrat živah no« itd.

Anton Dermota

»Kronen Zeitung« in »Das kleine Blatt« piseta soglasno, da so Janković, Rus in Dermota »zaslužni favoriti, ker niso zaostali za Italijani v Salzburgu in da spomniša Rusov bas na »velike italijanske basiste v buffovskih partijah«. Dermotov tenor postaja zmerum mehkičji in polnješki, krasni Figaro Jankovića pa je »spominjal po gri in glasu na vzornike najboljše milutnosti« itd.

Skratka: Jugosloveni so na Dunaju iznova potrdili vzrokli odlične dunajske pedagoške Rado Danieli: »Jugosloveni stopajo na celu vseh naših pevcev!«

A. P. MELNIKOV.

ZAGONETNA SMRT KNEZA KOSTROVA

ROMAN

— Pred moji očmi se je nekaj zaleskalo in s skelečno bolečino v obrazu sem se zgrudila vsa oblika s krvjo. Osvestila sem se šele v bolnici. Ko sem se pogledala v zrcalo, sem se kar zgrozila ob pogledu na svoj skaženi obraz. Počasi so teki dnevi življenja v bolnici, a še teže so bile prečute noči. Pred seboj sem videla vse svoje življenje in srce se mi je krčilo v silni bolesti. Kliti je bilo začelo pozabljeno, proč vrženo seme dobrega, ki se je bilo počudezeno naključju ohranilo v moji zločinski duši. Kmalu sem začutila v svojem srcu bolečino, kakor ob dotiku razbeljenega železa. To so bili prvi občutki kesanja, ki so privabilni v moje oči resnične solze. Po tem, kako je dobro potiskalo iz mojega srca zlo, je narascala moja groza nad tem, kar sem bila začudila v svojem življenju. Ko sem prišla iz bolnice, sem imela malo denarja, toda moja oprema in garnituro sta zadostovali, da sem se mogla nekaj časa preživljati. Potem je pa prišla beda. Nobenega dela nisem imela in moj obraz je vsakogar obdijbal. Cesto sem gladioval, v zimskih mesecih me je mučil mraz, toda teh gmotnih nedostatkov sem bila včasi celo vesela. To je vsaj nekoliko ublažilo trpljenje moje duše. Življenje je postajalo tem teže, čim bolj se je otrešala moja duša grehov. Dobro je zmagovalo.

— Če se ne motim, so Nadsonovi. Toda kako to,

da vam niso izginili iz spomina?

— Saj sem vaša učenka na polju poezije. To je v zvezi z mojim življenjem in bolnici, kjer se mi je posrečilo storiti vsaj nekaj dobrih del.

— Prepričan sem, da ste storili več dobrih del.

— Rada bi jih storila, pa jih ne morem. Sem zavrnjenka, od katere nihče ne sprejme nobene usluge.

— Kakšno dobro delo je bilo storjeno v zvezi z Nadsonovim imenom?

— Vse, kar imam na sebi in pri sebi: ta oblike in dve knjižici. Ena je Evangelij, druga pa Dantejev »Pekel«. In teh dveh se nikoli ne ločim. Imam jih v culici. Če pridejo kdaj v druge roke, bo to počnenilo, da me ni več med živimi, da sem mrtva. Imela sem še eno knjižico: Nadsonove pesmi, toda ta je bila tako raztrgana, da sem se morala ločiti od nje. Dantejev imam od takrat, ko sem živila še v izobilju, Evangelij in Nadsona sem pa dobila v bolnici. Znotila sem se, ko sem vam rekla, da govorim z vami kot s prvim Rusom. Vi ste drugi. V bolnici je umiral Rus. Kdo je bil, ne vem. Morda je bil umetnik, živeč tu, ali pa emigrant, ki je moral zapustiti svojo domovino. V vročici se mu je bledo in govoril o Rusiji. Malokod je pa razumel njegove besede, ker je govoril tuj jezik. Nisem se ganila od njegove postelje. Pripovedovala sem mu o njegovih domovini in mu prepevala ruske pesmi. Umrl je mirno v mojem naročju. Pri sebi je imel dve knjižici — Evangelij in Nadsona. Dal mi je obe.

— Kje pa stanujete? — je vprašal Murzajev.

— Cemu bi radi vedeli to? Sicer bi pa bil moj

odgovor težak. Kadar brije pozimi burja, se najde vedno dobiti ljudje, da mi ponudijo v svoji hiši začetišče.

Sicer je pa moje prenočišče tam, kjer me zatočiti noč: bodisi na cerkevni stopnicah ali pa kje v zakotju, kakrišnih je po rimskih ulicah mnogo. Večkrat spim tudi za mestom na vii Apil ob vnožju razvalin tega ali onega mavzoleja.

— Kje bi vas mogel najti?

— To je kaj enostavno. Pridite v cerkev Vseh svetnikov ob uri, ko sem vas tam zadnjč vidiela. Že tretje leto hodim po zaobljeni trikotni na dan po kolenih po stopnicah cerkve Vseh svetih.

— Trikrat na dan! — je vzkliknil Murzajev. — Saj to je vendar zelo naporno in bolestno.

— Bolestno? — se je nasmehnila Ariadna Georgijevna trpko. — Kaj pomeni to bolečina nog v pričeli z bolestjo moje duše! Da, na kolenih imam že žulje. Toda to je ves dan edina ura, ko moja duša ne trpi. Vem, kje stanujete. O moji smrti boste obveščeni.

— Kdo vam je povedal moj naslov?

— Nasproti Teverskega vodnjaka je cerkev sv. Vincencija in sv. Neže s trojnim arkadami. Tam so temni kotički, kjer se lahko skrijem pred ljudmi. Med potjo v to cerkev sem vas videla, kako ste stopili iz hiše, kjer stanujete.

— S čim se pa preživljivate? — je vprašal Murzajev sčutno.

— V Rimu je dosti hrane, da človeku ni treba umreti od lakote. Danes mi da' jesti menihi, jutri mi da drugi dober človek koček kruha. Razen tega se pa na trgu, kjer se izprazni, vedno najde mnogo preč vršenega sadja, ki je le maloagnito.